

GEDACHTENIS

**Herinnering
bestaat niet uit teruggaan
van het tegenwoordige naar het voorbije.
In de herinnering
gaan we vanuit het verleden naar het heden.**
Henri Bergson

Wiel Goossens

Het mooiste blauw

Een autobiografisch getint zielenboek

Nur 342

Je vraagt naar het waarom.

***Antwoord krijg je
door een zoektocht te ondernemen
naar sporen
uit je verleden
en deze te vervlechten met
je gezwoeg in
het stuifzand van deze tijd.***

2011 Eerste uitgave.
2016 Tweede, grondig herziene druk.

Omslagfoto: Joseph-D
ISBN: 9789491080944

Dagblad De Limburger ondersteunde
de auteur.

Informatie- en besteladres:
mgl.mijnbestseller.nl/wielgoossens

Met dank aan mijn ouders en voorouders.
Mijn moeder gaf me verlof,
haar jeugdverhaal te 'gebruiken'.
Het kreeg als titel "Aan de Peelrand"
en hoort als bijlage bij HET MOOISTE BLAUW.

Verder dank ik de schooljuffrouw
die me "aap-noot-mies" leerde
en ik spreek mijn waardering uit voor mijn muze.

Met genoeg putte ik uit heemkundige bronnen:

- boeken, sites, etc. van plaatselijke verenigingen,
- Bezoekerscentrum De Pelen en Nationaal Park De Grote Peel te Ospel,
- Stichting Peelmuseum te Horst- America,
- Museum van de Vrouw te Echt,
- Openluchtmuseum Eynderhoof te Nederweert,
- Oorlogsmuseum Overloon
- uitgaven van Stichting Brabants Heem te 's-Hertogenbosch.

Familiestambomen

1. Familie Popma

Piet Popma x Tjerkje Minnema.

/

Lammert

(trouwde met **Gonnie** Danoois)

2. Familie Danoois

(1^e huwelijk van Grad Danoois.)

Grad Danoois x Mina van de Nullen.

/

Gonnie, Kees en Dineke.

(2^e huwelijk van Grad Danoois)

Grad Danoois x Moene Stillekes.

/

Nolda, Greet en drie jongens.

3. Familie Swartbroek

Henk Swartbroek x Greet Danoois

/

Anima en **Teja**.

4. Familie van Ravenstein (buren van Lammert en Gonnie)

Frans van Ravenstein x Monica van Bedaf.

/

Teun, Wim en **Gijs**.

x **Jet** van Leuken.

/

Ralf en **Monique**.

A

‘U staat er alleen voor, mijnheer Popma. Geen omhulsel meer om de spiraal. Weg bescherming, weg kracht. Het is niet anders. Zoals de Ouden het zeiden: gnõthi seauton, ken uzelf. Als puntje bij paaltje komt, moeten wij, mensen, het daarmee doen. En toch, ik zou ook kunnen zeggen: u staat er niet alleen voor. Wij, ik en iedereen hier werkt, bieden onze klanten de broodnodige zuurdesem, juist in situaties als de uwe. Ik verzeker u: heel ons kantoor staat achter u. Bewust kleinschalig zijn we gebleven. Alles op menselijke maat, is ons devies. Hier staat de klant centraal. Hij wordt gezien en gewaardeerd. Wij geven hem zijn veerkracht terug. Hier mag hij dialect spreken. Wij verstaan hem.’

Notaris Zoontje houdt het gesprek met Lammert Popma, de oude boer aan de andere kant van de tafel, maar met moeite gaande. Ze fluistert. Alleen zo kan ze zeggen wat ze wil overbrengen. Even geen getallen. Die komen dadelijk wel. Nu gaat het om vertrouwen.

Intussen observeert ze hem. Ziet hem naar haar handen kijken. Ooit de stoere Popma, nu een hoopje ellende, onzeker en aarzelend. Zegt ‘nee’ als ze koffie met een lekker chocolaatje aanbiedt.

‘Verdomme!’

Achter uit zijn keel komt het, een paukenslag na een opmaat van drie tellen voor de kleine trom. Crescendo van pianissimo naar fortissimo en dan dat “verdomme!” Alles in de notariskamer houdt de trilling even vast: de boogramen, de zwarte Justitia, de plantenbakken op wielen die de hoeken afschermen.

Hoe lang gaat dit nog duren? Aan de andere kant van de tafel kleurrijke nagels en lippen, vochtige ogen, glad voorhoofd, woordspelingen, gedoe met een pen, tegeltjeswijsheden en dan dat tekenen zonder er iets bij te zeggen. Het is nog net als vroeger. Ook toen had je vrouwen die van strak en glad hielden.

‘Denk aan de oude klederdracht met die rol haar op het voorhoofd’, zei Gonnie altijd als hij gekscherend praatte over botox. *‘Het komt allemaal op hetzelfde neer: uiterlijk vertoon.’*

Was Gonnie nu maar hier, als tegenwicht tegen dit gebazel, dit gedoe, deze gezochte vergelijkingen.

‘Versta me goed,’ gaat de notaris verder. ‘We staan er allemáál alleen voor. U, ik, iedereen. Voor wat we van het leven maken, bedoel ik. Maar voor ondersteuning, de zachte arm om de schouder, is iemand bij ons aan het juiste adres, dat verzeker ik u.’

Ze speelt met haar vulpen. Haar ouders gaven hem cadeau toen ze kandidaat-notaris werd. *In de pen*, staat erin gegraveerd. Ze tekent er een huisje mee met poppetjes eromheen en laat hem draaien als een mallemolentje.

Deze man doorverwijzen? Geen denken aan!
Welke notaris in het land tussen Peel en Maas coacht een figuur als Popma beter dan zij?

Ze kent hun kritiek op haar aanpak.

Persoonlijke belangstelling voor mensen moet je op de zoveelste plaats houden. Al te graag willen weten waarom ze iets op een bepaalde manier regelen, is geen onderdeel van je vak.

Op bijeenkomsten met vakgenoten pareert ze dit soort opmerkingen graag met een kwinkslag.

Zeus, de aartsliefhebber van het zwakke geslacht, gaf de vrouw een effectieve deugd: hij maakte haar nieuwsgierig. Vrouwen in topposities profiteren ervan.

Zolang haar klanten tevreden de deur uitgaan, kan ze niet zitten met jaloers geroddel.

Voor ze Popma ontving, had ze een pittig gesprek met haar secretaris.

Jij wilt weten wat die Popma en zijn vrouw voor een stel waren, waarom ze geen kinderen kregen en weet ik wat nog meer. Ik ook. Maar

denk eraan, hij is een slimme vos, een onafhankelijk denkertje, een harde bolster en wat al meer. Die maakt je af als hij onraad ruikt.

Omzichtig legt Petra de pen neer. Het A4'tje met de tekeningen schuift ze in zijn richting. Dan drukt ze de handen tegen elkaar, vlak voor haar lippen.

Voor anderen een keiharde. Vraag maar aan Teja hoe hij haar ouders ooit behandelde. Medelijden hoeven we dus niet te hebben. Wél tactiek. Op eieren lopen. Popma hoort bij de klanten die we met handschoenen aan moeten aanpakken. Trieste kwetsbaarheid vraagt om gedoseerde stapjes. Daar nam ik jou voor in dienst.

‘Voor mensen in uw situatie teken ik een huisje, met daaromheen de erfgenamen in de vorm van poppetjes. Ja, lach maar. Zou ik ook doen. Uw State is wel wat groter dan dit hutje op de hei. Let maar niet op het huisje. Het gaat me om het aantal poppetjes, het aantal erfgenamen. Ik dacht dat het dan om zes personen gaat. Klopt dat?’

Vanachter zijn zware montuur kijkt Popma nu de notaris wél doordringend aan, met half dichtgeknepen ogen. Nondeju! Ze moesten eens weten wat alleen al deze afspraak hem gekost heeft aan hoofdbrekens. Alsof hij een onnozelaar is, zitten die twee hem de les te lezen. Altijd hetzelfde: je

bent maar een lompe boer. Wéér zo eentje die wel eens even uit zal maken hoe het moet, hoe zijn leven in elkaar steekt. Net zijn moeder. Het geruzie met haar is hij nooit vergeten. Naarmate zijn ouders ouder werden en ze met zijn drieën op de State woonden, werd de sfeer er niet gezelliger op.

Waarom is geen enkel meisje goed genoeg voor je? Een Popma die alleen blijft, dat laat je toch niet gebeuren? Het gaat om de toekomst van de State.

Frans, de buurman, liet ooit doorschemeren dat hij weet had van de slaande deuren. Als Frans het wist, wist heel het dorp het. Laat ze maar.

Gonnie was ánders geweest. Van haar kant geen gedram. Zij had hem met rust gelaten. Daar had hij wel voor gezorgd, al op de eerste avond van hun getrouwde leven.

‘Voor alle duidelijkheid,’ oreert de notaris, ‘op zich is het aantal mogelijke erfgenamen niet van belang. Wie kinderloos bleef, is immers volledig vrij in wie hij kiest. Wat dacht u van de tantezeggers van uw vrouw? Als we gewoon eens kijken naar de neven en nichten aan de Danooiskant, dan hebben we het over zes personen, toch?’

Weer stukt haar woordenstroom. Hoe zal ze het brengen? Zelf heeft Popma geen neven of nichten.

Zal hij ingaan op haar voorstel. Wat vindt hij van de Danooisfamilie? Toevallig kent ze het antwoord al, via Teja, haar vriendin.

Met haar wijsvingers wrijft ze zacht over het puntje van haar neus. Popma is weduwnaar. Als hij overlijdt zonder iets ondernomen te hebben, regelt de rechter alles. Eeuwig zonde. En haar eer te na.

Moedeloos legt Lammert zijn handen op de tafel. Niet meer de boerenknuisten van vroeger, realiseert Petra zich. Hij lijkt op haar vader. Die leed ook zo door het verlies van zijn vrouw. Zijn onbekommerde leven voorgoed voorbij. Onrustige ziel, dag en nacht zoekend naar het vertrouwde houvast. Een zware last op zijn oude dag! Ze zou zo op kunnen staan, aan de andere kant van de tafel naast hem gaan zitten, haar arm heel voorzichtig om zijn knokige schouder vleien en met haar mond vlak bij zijn oor fluisteren: *Ouwe reus, ik snap je meer dan je denkt. Wij saampjes gaan dat varkentje wassen. Het wordt nog leuk, geloof me.*

In dit soort gevallen zet ze App in. Deze casus is een kolfje naar zijn hand. Ze weet dat hij mee heeft geluisterd. App is haar privésecretaris. Toen ze hem in dienst nam, gaf ze hem een bureau dicht bij het hare, in de suite van de notariskamer. Een werkplek om je vingers bij af te likken, met uitzicht op de tuin van haar landhuis met in de verte de rivier. Meestal sluit ze de schuifdeuren als er klanten zijn. Soms maakt ze een uitzondering, zoals nú. Collega-notarissen spreken er schande over.

Ze kijkt richting de suite.

‘Wat vind jij ervan, App?’

‘Weet je wat ik zat te bedenken? We bestellen staatsloten en sturen die, samen met een nieuwjaarskaart, naar de mogelijke erfgenamen. Succes verzekerd. Pluk de dag, zeg ik altijd.’

Een dertiger is App, slank postuur, geblondeerd haar en trendy gekleed. Hij staat op, loopt naar de oude boer en geeft hem voorzichtig een hand. Zachtjes legt hij vervolgens zijn handen op Lammerts schouders en terwijl hij oogcontact met Petra houdt, masseert hij hun gast voorzichtig.

‘Wie weet, valt de grote prijs dit jaar in uw familie’, oreert hij verder. ‘Jongens, we mogen er geen gras over laten groeien. Dat grut moet uit hun hol komen. Zij! Niet u. Ik kom die loten persoonlijk bij u afleveren. Kan ik meteen even genieten van uw woning. Als kunsthistoricus, bedoel ik. Petra, uuh notaris Zoontje vertelde er zulke spannende verhalen over.’

Wat Popma niet ziet, is dat Petra haar secretaris met haar ogen constant tot kalmte maant. En niet zonder reden. Voordat Lammert arriveerde, praatte App op haar in.

‘Ik heb het je al vaker gezegd, Petra, en ik herhaal het nog maar weer eens: om het in dit geval leuk te laten worden, moeten neven en nichten naar de erflater komen in plaats van

andersom. De kwestie is: hoe krijgen we deze bonk Friese klei over het dode punt? Hoe sturen we zijn aandacht richting de familie van zijn overleden vrouw? Dat gedoe met kaarten en loten mag dan een oude tactiek in het notariaat zijn, het kán werken. Maar hij moet wel happen. “A’ge mar leut hèt”, zeggen ze hier.’

Popma voelt de reumapijn in handen en gewrichten. Vroeger ging het er hier anders aan toe. Gewoon zoals het hoort bij een notaris. Nu zit er een blaaskaak bij met een vlinderdasje en frunnikt een knul met goudblonde haren aan zijn lijf. Maar om nou te zeggen dat het onplezierig is, nee.

De notaris rommelt intussen een der bureauladen.

‘Mijnheer Popma, laten we het zo afspreken: als u de nieuwjaarskaarten liever zelf verstuurt, krijgt u van ons de postzegels. Zes stuks. Zoveel als er tantezeggers zijn.’

‘Kinderen van die heksen? Nooit van m’n leven komt er ook maar één steen van mijn State in hun handen!’

B

Twintig jaar geleden zaten de Popma's voor het eerst bij haar aan de notaristafel met de vraag wat ze na de pensionering het best konden doen met hun State. Ze waren haar eerste klanten zonder kinderen. De zaken die om afhandeling vroegen, in het bijzonder de verkoop van de grond, had ze tot tevredenheid van het echtpaar kunnen afhandelen. De Popma's bleven eigenaar van de gebouwen en van 10.000 m² rond de hoeve. De rest ging naar de ruilverkaveling. Verder had ze hun toen al het plan van de staatsloten voorgelegd.

Jaren later kreeg ze een latrelatie met Teja, een tantezegster van Gonnie. Via haar bleef ze op de hoogte van het wel en wee van de twee, smulde ze van verhalen over jeugdvakanties op de State en kende ze ook de familieroddels die rondzongen over het buitenissig stel. Voldoende reden om het paar tussentijds eens te gaan bezoeken.

Van die ontmoeting herinnert ze zich nog een verzuchting van Gonnie. *Lief van u dat u ons wilt helpen. Ik hoop vurig dat het ooit nog wordt als vroeger, dat we mijn familie weer meer over de vloer krijgen.* Ze vond dat zo mooi gezegd dat ze opgestaan was en een hand op de schouder van de boerin had gelegd. *Ja, mevrouw, ik regel alles voor u.* Gonnie kon niet weten waarom de notaris zo familiair was. Ze had haar hand gepakt en er zachtjes in geknepen. De schat! *Ik begrijp uw moeite met de zussen en broers van uw vrouw,* had ze tegen

Lammert gezegd. Volgens het erfrecht kunt u hen overslaan en hun kinderen aanwijzen als erfgenamen. Ze hebben niet de loop naar u. Vandaar mijn advies: maak het spannend voor die jongelui! Bij u valt wat te halen. Doe iets geks, iets onverwachts. Stuur hen bijvoorbeeld een staatslot en nodig hen meteen uit voor een bezoekje aan de State. Als de eerste reageert, belt u meteen naar ons kantoor. Wij maken dan een testament op de naam van die neef of nicht. Daarin is sprake van een royale gift als de laatste van u overlijdt. Dat document krijgt die persoon in handen op het moment dat zij of hij op bezoek is. Wedden, die komt terug, die wil bij u in de gunst blijven. Een tijdje later meldt nummer twee zich. Voor hem of haar doen we hetzelfde: weer die tekst over een royale schenking aan het eind van de rit. Ook die blijft trouw komen. En zo de een na de ander. Als het loopt zoals we hopen, krijgt geen van die jongelui te weten hoe u hen om de vingers draait. U moet er namelijk iedere keer bij zeggen: niets loslaten tegenover wie dan ook, op straffe van onterving. Kijk, ik heb een voorbeeldtestament bij me. In plaats van de puntjes komt de naam van een van u en de naam van de betreffende neef of nicht.

Heden, . . . , verschenen voor mij, Mr. Petronella Elisabeth Maria Wilhelmina Zoontje, notaris,

Bovengenoemde verklaarde voornemens te zijn bij uiterste wil te beschikken en die aan mij, notaris, zijn uiterste wil zakelijk hebben opgegeven, welke uiterste wil ik, notaris, in de volgende bewoordingen heb doen schrijven:

- 1. Ik herroep alle vroeger door mij gemaakte uiterste wilsbeschikkingen.*
- 2. Ik vermaak aan . . . , geboren te . . . op . . . en wonende te . . . de grond en de gebouwen, kadastraal vastgelegd onder M 19 en bekend als de Popma State, alsmede alle bij mijn dood aanwezige roerende zaken, gelden en valuta.*
- 3. Ik stel deze persoon niet vrij van de verplichting tot het vervullen van mijn wensen, dewelke ik deze persoon mondeling zal mededelen of waarvan kond zal worden gedaan bij het openbaar maken van dit testament.*
- 4. Ik vind het wenselijk dat het vruchtgebruik van een deel van het complex wordt verleend aan mijn jeugdige burens Ralf en Monique van Ravenstein, met dien verstande dat Monique het gebruik krijgt van het atelier en dat Ralf de tuin onderhoudt. Er kunnen echter redenen zijn waarom dit niet of slechts ten dele uitvoerbaar is.*
- 5. Voorts is het mijn wens dat genoemde erfgenaam eventueel noodzakelijke verbouwingen en/of veranderingen in pand en tuin uitvoert in harmonie met de bestaande sfeer. Genoemde erfgenaam heeft dus uiteindelijk de vrijheid aangaande deze zaak te handelen zoals hij/zij wil.*
- 6. Ik benoem de burens, het echtpaar van Ravenstein – van Leuken, tot executeurs testamentair en ik verzoek hen zorg te dragen voor mijn crematie en voor het uitstrooien van mijn as en die van mijn echtgenote onder de kastanjeboom achter de rozentuin. Hen draag ik ook de zorg op voor de poes, indien deze dan nog in leven is. Waarvan akte ...*

C

Al die jaren hadden Lammert en Gonnje niets gedaan met haar plannetje. App zit zich op te winden. Hoe beweging te krijgen in deze knar?

‘Ze zijn wel de zussen van uw vrouw. Nou ja, halfzussen.’

‘Jongen, je moest een weten!’

‘Goed. Zij waren niet eerlijk, maar nu laat u hun kinderen de zure druiven eten. Is dat wél eerlijk?’

Opnieuw de doordringende blik van Petra richting haar secretaris en tegelijkertijd haar knipoog. Bemoei je er pas mee als ik het signaal geef, wil dat zeggen. Ze zet haar wijsvingers tegen haar lippen en kijkt Popma liefdevol aan. Eigenlijk een zielig persoon. Bulkt van het geld en is tegelijkertijd arm aan relaties. Ze schuift weer met de postzegels, maakt één stapeltje van vier en één van twee.

‘Mijnheer Popma, we weten nu intussen wel hoe u over die Nolda denkt. *Denken is vrij*, zeg ik altijd. Deze twee postzegels zijn voor de dochters van Greet en Henk. Nodig die twee meiden gezellig uit en laat de vier kinderen van Nolda afvallen. Dat is mijn voorstel.’

‘Notaris, ik weet het niet meer.’

App raakt geagiteerd, staat op en gaat op een vensterbank zitten. Er moet wat gebeuren!

‘Luister, mijnheer Popma, doe ons kantoor én uzelf een lol en ontferf in ieder geval die neven en nichten

in Canada. Anders verplicht de wet ons hen op te sporen. Dat slurpt onze tijd op en u scheelt het geld. Of stuurde u een overlijdensbericht naar de andere kant van de oceaan? Dan hebben we een probleem.'

Popma knikt ontkennend.

'Ik bemoeide me niet met adressen. Daar zorgde Gonnie voor. Geen enkele boer ...'

'Groot gelijk,' gaat App verder. 'Wat dacht u? Hun vader, Kees, de enige broer van Gonnie die ze nog een beetje op een rijtje had, is overleden. Nee, dat volk doet niet mee. Die lui kennen me niet, hebben nooit iets van zich laten horen, zijn met andere zaken bezig? Waarom emigreerden hun ouders eigenlijk? Was het hier niet goed genoeg? Afschrijven die hap, stel ik voor.'

Lammert kijkt vragend richting de notaris. Haar secretaris mag dan gelijk hebben, maar waar bemoeit hij zich in vredesnaam mee? En hoe kan die spetter dit allemaal weten?

De postzegels liggen weer bij elkaar op één stapeltje en geven zonder woorden het verlossende antwoord.

'De burens vertelden dat die twee van Greet niet op de crematie waren en het volk van Nolda wel. Ik weet het niet meer. Regelen jullie het maar.'

'Mooi zo! Nou, dan zien we elkaar op de dag dat ik u die loten breng,' zegt App opgetogen. 'Kan ik meteen uw hoeve bekijken.'

De intussen bestelde taxi laat op zich wachten. Petra grijpt de kans om zich even terug te trekken.

'Sorry, mijnheer Popma, ik moet me nog voorbereiden op mijn volgende klanten. App, jij neemt intussen de honneurs waar. Misschien kun je mijnheer iets vertellen over ons Justitiabeeld.'

Ze is nog niet uitgesproken of de secretaris staat al naast het beeld, slaat een arm om haar middel en begint te doceren.

'Mag ik u voorstellen: de gerechtigheidsgodin. Je vindt haar op allerlei plekken. Maar wat maakt dit exemplaar nu zo bijzonder?'

'Geen blinddoek. . .?'

'We ontdekten haar op een veiling. Gemaakt van kersenhout, werd ons verzekerd. En inderdaad zonder blinddoek.'

'Ze lijkt op Monique.'

'Monique?'

'Ik hew de rütten niet op 't Noorden.'

'Wat?'

Lammert lacht zijn tanden bloot. Voor het eerst deze middag.

'Allemaal camouflage, m'n vriend. Commerce. Mensen houden elkaar voor de gek. We zijn alleen maar uit op eigengewin. Ook een notaris. Ik snap haar wel: dit verhaal moet een leuk staartje krijgen. Ik vind het prima, kan ik je zeggen. Dan doe ik aan het eind van mijn leven nog iets zinnigs. Het gaat lukken. Ik voel het aan mijn water. Maar dat schilderij ...?'

Hij zet zijn handen op de tafel. Opstaan na zo'n lang zit is moeilijk. App helpt hem met het achteruit schuiven van de zetel. Steunend op zijn wandelstok, schuifelt Popma richting het schilderij achter het Justitiabeeld.

‘Lotenverkopers uit Santiago,’ orakelt App. ‘Een echtpaar. Ze zitten op de vensterbank van een winkeltje. U ziet hoe zwaarlijvig hij is en ook nog blind. Daarom mag hij loten verkopen. De vrouw naast hem zal zijn eigen vrouw wel zijn, klein en tenger. Zij houdt de beurs vast. Kijk eens naar haar spiedende valkenogen. Waag het niet iets te jatten. Ik denk dat de schilder suggereert dat het stel gek op elkaar is. Weet u waarom ik dat denk? Naast hen ligt een Oost-Indische kers. Erotiek, daar staat die bloem voor. Ik . . .’

‘Bij ons was het anders,’ zucht Lammert en kijkt App doordringend aan.

‘Geen probleem, mijnheer Popma. De geschiedenis leert ons dat we ook zonder kunnen. Er zijn zat stellen geschilderd die er niets van bakten.’

Lammert geeft hem een heel licht porretje. De les kunstgeschiedenis heeft zijn werk gedaan. Dan worden de twee tot de orde geroepen door iemand van de receptie: *De taxi!*

Even later rijdt de auto de oprijlaan af. Achter een der ramen kijken Petra en App hem na.

‘Daar gaat ons kachelmannetje,’ zingt App.
‘Brandhout. Ik stond met mijn neus boven zijn pet.
Rook jij niets?’

‘Kom, kom, Appie. Jij hebt liever iemand onder een laag *after shave*. Wat wil je? Popma raakte vergroeid met zijn kachel. Dat blijft zo, hoe oud hij ook wordt. Snap zo’n man nou! Kunsthistoricus, heb je ooit het gedicht gehoord van Boerke Naas?

*...’t en had, ’t is waar, geen leeuwenhart,
maar toch, ’t en was niet dwaas ...
Boer Naas, die maar een boer en was,
nochtans was scherp van zin, hij ging en
kocht een zevenshot en stak daar kogels
in.’*

Lachend loopt ze weer naar haar bureau en houdt ondertussen het gesprek met haar secretaris gaande.

‘Popma is me meegevallen. Hij zette zijn neus uiteindelijk een stuk vlotter in de goede richting dan ik verwachtte. Dat was vroeger wel anders. Weet je wat we hebben gedaan? We gaven hem geen zevenshot maar wel een boog. En zelf zorgt hij voor de pijlen, geloof me. Benieuwd wie erdoor geraakt worden.’

‘Houd toch op, Petra. Hij is en blijft een verstokte heiden. Leg hem een strobreed in de weg en hij smijt je de deur uit. Jou evengoed als die tante van

Teja. Ook haar eigen ouders waren lucht voor hem. Toch?’

‘Nou moet jij eens goed luisteren, App! Laat Teja erbuiten! Gelukkig trekt die zich weinig aan van oude koeien en nog minder van jonge. Daarom ging ze ook niet naar de crematie van Gonnie. Maar nu nog wat anders: op internet staat een document over de Danooisfamilie. Iedereen kan dus weten hoe dicht Teja bij deze suikeroom staat. En via haar ik dus ook. Ik wil maar zeggen: we moeten allebei voorzichtig zijn. Onthoud dat!’

‘Jij bent kwetsbaarder dan ik,’ lacht App.

‘Vlerk! jij hoeft mij niet te waarschuwen en al helemaal niet de les te lezen. Mocht er iets mis gaan, trek jij aan het kortste eindje. Weet je wat we doen? We wachten even met het sturen van de post naar de kinderen van Nolda.’

‘Jij kunt me opdragen wat je wilt. Maar jij weet net zo goed als ik dat je zo Teja en Anima bevoordeelt. Dan heb je voorkennis. Kwelijk voor een notaris.’

‘Wat ik al zei: post naar die van Nolda voor ons uitschuiven, uitstellen.’

‘Het doel heiligt de middelen, bedoel je. Mij goed. Ik ga maar voor één ding: eruit slepen waarvoor je mij in dienst nam, jouw stoffige vak iets spetterends geven.’

Morgen heeft Petra weer andere klanten. Hun akten liggen te wachten op afhandeling. Voor haar is de werkdag nog niet voorbij. Maar ze kan zich niet concentreren. Die Popma spookt maar door